

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/5485 din 27.07.2020
La nr. 18-23-5661 din 02.07.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului
Copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la proiectul de lege privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020), comunicăm următoarele.

La proiectul legii:

1. Sursa de publicare a Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 și a Directivei (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 se va lua între paranteze.

2. La denumirea Directivei (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 cuvântul „statelor” va fi succedat de cuvântul „membre”.

3. La Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică se va revizui referința la *Legea nr. 59/2003* or, prin legea dată protocolul a fost ratificat de Parlamentul României.

4. La denumirea Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur, cuvântul „daunelor” se va substitui cu cuvântul „prejudiciului”.

5. La art. 2 alin. (2) remarcăm că, în legislație nu se utilizează așa termen ca „legislație sectorială specifică”.

6. La art. 3:

a) Denumirea articolului nu coincide cu prevederea din primul alineat al acestuia. Prin urmare, la denumirea articolului propunem ca cuvântul „domeniu” să fie succedat de cuvintele „activităților de introducere și”.

b) La principiul precauției, cuvântul „constau” va fi succedat de prepoziția „din”.

7. La art.4:

a) La art. 4 menționăm că, includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ.

Statul și Republica Moldova
Date: 2020.07.28 11:15:33 EEST
Reason: MoldSign
Location: Moldova

REGISTRUL
NACIONAL AL ACTELOR
NORMATIVE

Intrare Nr. 6567
" 28" 07 20 20

regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual.

În acest context, menționăm necesitatea indicării în nota informativă a întrunirii condițiilor care impun definirea termenului în actul normativ, precum și a circumstanțelor care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. În opinia noastră aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece art. 71 alin. (4) al *Legii 100/2017 cu privire la actele normative*, care prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, permite ca problemele care ar putea apărea să fi soluționate prin menționarea în mod expres în nota informativă a sensului în care urmează să fie interpretat un termen, deoarece aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul dar și scopul de a permite că actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ

b) Prevederea care indică persoana juridică care este autoritatea competentă în domeniul mediului urmează a fi exclusă or, aceasta este indicată la articolul 8. Totodată, menționăm că în proiectul legii este utilizată atât noțiunea de „autoritate competentă” cât și noțiunea „autoritate competentă în domeniul mediului”. Potrivit art. 54 alin. (1) lit. d) din *Legea nr. 100/2017*, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Prin urmare, în proiectul legii se va utiliza o noțiune unică.

c) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017*, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire. Prin urmare, abrevierea „MSI” se va exclude de la art.4 și se va indica în text la prima folosire.

d) La semnificația noțiunii „modificarea genetică/transformare genetică” se vor exclude cuvintele „la prezenta lege” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție similară și la noțiunea „organism modificat genetic și în alte cazuri similare).

e) Noțiunile „accidente cu organisme modificate genetic”, „biotehnologie” și „biotehnologie modernă”, „efecte directe”, „efecte indirecte”, „efecte întârziate”, „probă de control” nu sunt utilizate în proiectul legii. Prin urmare, acestea se vor exclude de la articolul 4.

9. Prevederile de la art. 5 alin. (6) lit. a) și b) urmează a fi revizuite or, în legislația națională nu se poate face referință la Directivele Uniunii Europene. În acest context menționăm că de regulă, deși directiva este un instrument juridic de importanță majoră la nivelul Uniunii Europene, pentru Republica Moldova

directivile nu sunt direct aplicabile. Directiva urmează să fie transpusă în legislația națională. Astfel, remarcăm că, transpunerea directă a prevederilor Directivei UE nu constituie un argument viabil pentru păstrarea formulării defectuoase a normei legale naționale. În procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația UE este necesară nu transpunerea literală a prevederilor Directivelor, ci elaborarea textelor normative prin raportarea la legislația națională, precum și respectarea rigorilor normative din punct de vedere al expunerii. Transpunerea ar trebui să constea nu în reproducerea normei Uniunii Europene *ad litteram*, ci în redarea sensului reglementării, în formularea unei soluții juridice identice, fie ajustate relațiilor naționale (obiecție similară și la art. 26 alin. (2)).

10. La art. 6 lit. b), referința la art. III sau art. IV se va substitui cu referința la Capitolul III sau Capitolul IV or, prevederi referitoare la autorizarea organismelor modificate genetic sau a unui grup de organisme modificate genetic sunt indicate la elementele structurale date.

11. La art. 7:

a) La art. 7 este utilizată noțiunea „organul central cu responsabilități în domeniul mediului și gestionare a resurselor naturale”, iar la articolele . 8 lit. h) și lit. i), art. 10 lit. b), etc. este utilizată noțiunea „organul central de mediu și gestionare a resurselor naturale”, la art. 12 lit. c) și art. 33 alin. (1) este utilizată noțiunea „organul central de mediu al administrației publice”. Avînd în vedere prevederea observația expusă la pct. 7 lit. b) din aviz, noțiunile enunțate se vor revizui astfel încît în tot proiectul să fie utilizată o noțiune unică.

b) La lit. e) abrevierea MSI este detaliată ca „Mecanismul de schimb de informații privind securitatea biologică”, iar la articolul 4 abrevierea dată este detaliată ca „mecanismul internațional de schimb de informații în domeniul organismelor modificate genetic”. Astfel, se va revizui abrevierea MSI pentru a avea un singur înțeles.

12. La art. 12:

a) Prevederile de la alin. (1) lit. h) nu țin de conținutul alin. (1), deoarece nu reprezintă o atribuție a Comisiei. Prin urmare, propunem expunerea normei la un alineat separat (obiecție similară și la art. 13 alin. (1) lit. f) –i)).

b) Din redacția alin. (2) nu este clar cum va fi selectat reprezentantul ONG din domeniul mediului pentru a fi inclus în componența Comisiei.

13. La art. 14:

a) La alin. (2) expresia „și/sau” este lipsită de claritate, aceasta constituind o abatere de la principiul predictibilității și previzibilității normei juridice. În context, subliniem că, normele juridice trebuie să corespundă condițiilor de claritate, accesibilitate și previzibilitate. Curtea europeană a drepturilor omului, în jurisprudența sa, a remarcat că, o normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci cînd este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încît să permită oricărei

persoane să decidă asupra conduitei sale și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă (a se vedea *Cantoni c. Franței*, § 35; *Achour c. Franței [MC]*, § 54). Odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept pe care îi privesc măsurile de aplicare a acestei soluții (*Păduraru c. României*, 1 decembrie 2005, §92).

b) La alin. (3) lit. d) referința la principiile generale expuse în anexa nr. 3 se va revizui or, la proiectul legii nu a fost anexată această anexă.

c) La alin. (8) referința la alin. (7) se va substitui cu referința la alin. (6) or, termenul în care Comisia Națională pentru Securitate biologică urmează să examineze notificarea este indicat la alin. (6).

d) La alin. (9) referința la Agenția de Mediu se va substitui cu referința la autoritatea competentă astfel cum este indicat la art.4 (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).

14. La art. 16:

a) La alin. (1) propunem substituirea cuvântului „Formatul” cu cuvântul „Formularul”.

b) La alin. (2) remarcăm că, în conformitate cu art. 51 alin. (5) și (6) din *Legea nr. 100/2017*, articolul poate fi divizat în alineate. Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor punctele, pot fi divizate în litere însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Prin urmare, se va revizui numerotarea diviziunilor de la alin. (2). Observația dată este valabilă și pentru numerotarea altor elemente structurale.

15. La art. 19:

a) La alin. (3) cuvântul „modificat” va fi succedat de cuvântul „genetic”.

b) La alin. (4) cuvântul „produse” se va exclude ca fiind excedent.

16. Art. 21 se va corela cu art. 16 în partea ce ține de limba în care se emite autorizația și consecințele neemiterii în termen a autorizației. Astfel, atragem atenția că, precizarea de la art. 21 alin. (1) „Absența unui răspuns din partea autorității competente în termenul de 10 zile nu se interpretează ca acceptare tacită a autorizării.” admite interpretarea că, în cazul art. 16 alin. (3) absența unui răspuns din partea autorității competente în termenul de 10 zile lucrătoare poate fi interpretată ca acceptare tacită. Sub acest aspect se va revizui și art. 22 alin. (5).

17. La art. 22:

a) La alin. (1) referința la capitolul IV se va substitui cu referința la prezentul capitol.

b) La alin. (4) cuvintele „după caz” redau un caracter incert normei. Prin urmare, propunem revizuirea acestora.

18. La art. 24:

a) La alin. (1) prepoziția „pe” care succede cuvântul „plasarea” se va exclude.

b) La alin. (3), cuvântul „pagina web” se va substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în conformitate cu *Regulamentul cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 188/2012*. Totodată, se vor revizui în proiect cuvintele „pagina de internet” și „adresa de internet” pentru a asigura unitatea terminologică.

19. La art. 25 alin. (1), conjuncția „sau” care succede cuvântul „mediu” se va exclude ca fiind excedentă.

20. La art. 30:

a) La alin. (1) lit. b) din proiectul legii, referința la art. 25 alin. (3) se va revizui or, art. 25 alin. (3) nu conține prevederi referitoare la raportul autorității competente.

b) La alin. (2) referința la registrul național se va substitui cu referința la registrul organismelor modificate genetic.

21. La art. 31 alin.(2), referința la art. 29 se va substitui cu referința la art. 28 or, prevederi referitoare la procedura privind clauza de salvagardare se conțin la art. 28 și nu la art. 29.

22. La art. 32:

a) La alin. (6), cuvintele „la primul paragraf al prezentului articol” se vor revizui, deoarece articolele nu au paragrafe.

b) La alin. (3) și (7), cuvântul „registrul” va fi succedat de cuvintele „organismelor modificate genetic”. Totodată, atragem atenția că, la alin. (3) a fost omis verbul.

c) La alin. (4) cuvântul „menținut” se va substitui cu cuvântul „ținut” în conformitate cu terminologia din *Legea cu privire la registre nr. 71/2007*.

d) La alin. (7) din sintagma „legislația în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție similară și la art. 36 alin. (1)).

23. La denumirea Capitolului VII, cuvintele „Dispoziții tranzitorii și finale” se vor substitui cu cuvintele „Dispoziții finale și tranzitorii”.

24. În conformitate cu art. 41 alin. (1) lit. f) și g) din *Legea nr. 100/2017* din elementele constitutive ale actului normativ fac parte dispozițiile finale și tranzitorii, care cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în

aplicare a actului normativ, includ reglementările privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării, cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ. Observăm, că din conținutul articolului 36 din Capitolului VII nu rezultă că acesta corespund caracterului dispozițiilor finale și tranzitorii, ci se referă la faptele care constituie încălcări și răspunderea care survine în cazul încălcării prevederilor legii.

25. Art. 36 se va exclude, deoarece nu ține de conținutul acestei legi, ci de *Codul contravențional* care este legea Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale.

26. La art. 37, prevederea „va elabora și va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege” se va substitui cu următoarele prevederi: va elabora și va adopta actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

27. În parafele de aprobare a anexelor nr. 1, 2, 4, 5 se va indica și actul normativ al cărui elemente constitutive sunt.

28. Anexele nu sunt numerotate în ordine consecutivă, motiv pentru care se vor renumerota.

29. Prevederea de la lit. A pct. 9 din proiectul anexei nr. 2 nu este clară. Prin urmare, propunem revizuirea acesteia.

30. La lit. C pct. 2 din proiectul anexei nr. 2 nu sunt însemnate cu litere toate informațiile privind organismul modificat genetic obținut.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/9274 din 27.11.2020
La nr. 15-06/5250 din 17.11.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului

Cu referire la proiectul de lege privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020), remis repetat spre examinare, comunicăm următoarele.

La proiectul legii:

1. Potrivit normelor de tehnică legislativă, sursa de publicare se indică între paranteze rotunde. Prin urmare sursa de publicare a Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 și a Directivei (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 se va lua între paranteze.
2. Elementele structurale de la articolele 6-10 vor fi numerotate astfel cum este indicat la art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, potrivit căruia în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe urmate de o paranteză (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).
3. La art. 9 lit. f), se va indica și anul publicării standardului astfel cum este prevăzut la art. 11 alin. (3) din *Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională*.
4. La art. 17 alin. (7), se va revizui referința la art. 8 lit. b) or, la art. 8 lit. b) nu conține prevederi referitoare la registru.
5. La art. 17 alin. (4) și (12), referința Comisie se va substitui cu referința la Comisia Națională pentru Securitate Biologică or, la prima utilizare în text nu este indicat „(în continuare-Comisia)” (obiecție similară și la art. 19).
6. La art. 18 alin. (1), textul „liniilor directoare expuse în Anexa nr. 7” se va substitui cu textul „liniilor directoare expuse în Anexa nr. 6” or, liniile directoare sunt indicate în Anexa nr. 6.
7. La art. 23 alin. (2), cuvântul „lor” se va exclude ca fiind inutil.
8. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017*, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire. Prin urmare, la art. 23 alin. (6), abrevierea „OMG” se va substitui cu cuvintele „organismelor modificate genetic”.
9. La art. 30 alin. (6) se vor exclude cuvintele „al prezentului articol” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, ce prevede că „În

Digitally signed by Monica Rău
Date: 2020.11.27 12:01:17 EET
Refer: MoldovaSiga Signature
Location: Moldova

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 10501
"27" 11 2020

cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție similară și la sbp. 3) lit. c) din Secțiunea II din Anexa nr. 2, Secțiunea 1 din Anexa nr. 3). Totodată, cuvintele „primul alineat” se vor substitui cu textul „alin. (1)”.

10. La art. 30 alin. (2) remarcăm că, în conformitate cu art. 51 alin. (5) și (6) din *Legea nr. 100/2017*, articolul poate fi divizat în alineate. Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici urmate de o paranteză. În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou. Prin urmare, se va revizui numerotarea diviziunilor de la alin. (2).

11. Întru corectitudinea redactării, la art. 34 alin. (4) referința la ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului se va substitui cu referința la ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din *Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate* ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale.

12. Art. 35 referitor la survenirea răspunderii contravenționale sau civile în conformitate cu legislația, are caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii.

13. În avizul nr. 04/5485 din 27 iulie 2020, Ministerul Justiției a menționat că la art. 14 alin. (9) ș.a. referința la Agenția de Mediu se va substitui cu referința la autoritatea competentă astfel cum este indicat la art. 4. În sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că în tot textul legii, cuvintele „autoritatea competentă” au fost substituite cu sintagma „Agenția de Mediu”. În acest sens, menționăm că, în Anexele nr. 4, 5 și 6 este utilizată noțiunea „autorității competente”. Prin urmare, la anexele enunțate noțiunea „autoritatea competentă” se va substitui cu noțiunea „Agenția de Mediu”.

La Anexa nr. 2:

14. În conformitate cu art. 53 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, în funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate după cum urmează: articolele și punctele în secțiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe. Prin urmare, secțiunile din Anexa nr. 2 urmează a fi numerotate în forma enunțată

15. Elementele structurale din Anexele nr. 2-5 și 7 se vor numerota astfel cum este indicat la art. 52 alin. (2) din *Legea nr. 100/2017*.

16. În denumire, la noțiunea „evaluarea riscurilor ecologice” este indicată abrevierea „(e.r.e)”, dar în text este utilizată abrevierea „e.r.m”. Prin urmare, propunem, revizuirea abrevierii utilizate în text.

17. Prevederea de la sbp. 4) din Secțiunea a II-a și pct. 6 lit. d) din Secțiunea a III-a „în temeiul părții C din directivă” urmează a fi revizuită. În acest context menționăm că de regulă, deși directiva este un instrument juridic de importanță majoră la nivelul Uniunii Europene, pentru Republica Moldova directivele nu sunt direct aplicabile. Directiva urmează să fie transpusă în legislația națională. Astfel, remarcăm că, transpunerea directă a prevederilor Directivei UE nu constituie un argument viabil pentru păstrarea formulării defectuoase a normei legale naționale. În procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația UE este necesară nu transpunerea literală a prevederilor Directivelor, ci elaborarea textelor normative prin raportarea la legislația națională, precum și respectarea rigorilor normative din punct de vedere al expunerii. Transpunerea ar trebui să constea nu în reproducerea normei Uniunii Europene *ad litteram*, ci în redarea sensului reglementării, în formularea unei soluții juridice identice, fie ajustate relațiilor naționale.

18. Semnificația abrevierii „PSMG” este indicată la la sbp. 2) din Secțiunea a IV-a din Anexa nr. 2. Prin urmare, aceasta se va exclude de la denumirea Secțiunii a III-a.

La proiectul Anexei nr. 3:

19. Referința la Capitolul III și V se va substitui cu referința la Capitolele III și IV or, în cazul în care se face referință la două capitole, se utilizează cuvântul „Capitolele”.

20. La lit. a) și lit. b), referința la anexa III se va substitui cu referința la prezenta anexă or, în cazul în care se face trimitere la informațiile menționate în aceeași anexă se vor utiliza cuvintele „în prezenta anexă”.

21. Secțiunile nu sunt numerotate în ordine consecutivă or, Secțiunea a III-a nu succede Secțiunea a V-a. Prin urmare, Secțiunile se vor aranja în ordine consecutivă.

22. Prevederea de la pct. 3.2 din Anexa nr. 5 se va indica într-un singur enunț.

23. La anexa nr. 8 se vor numerota toate scopurile.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

Ex: D.Bacalim, m. 2461
Tel. 022 20-14-35
diana.bacalim@justice.gov.md

nr.04-4717
din 04.08.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la demersul nr.18-23-6059 din 13 iulie 2020 privind examinarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020), comunicăm următoarele.

1. În textul proiectului de lege expresiile, cum sunt „introducerea pe piață a organismelor”, „introducerea a organismelor”, „plasare pe piață a organismelor”, precum și „introducerea pe teritoriul” sunt utilizate în același sens. Astfel, prin prisma art.54 al Legii nr.100/2017 privind actele normative, se consideră oportun uniformizarea terminologiei pentru evitarea interpretărilor echivoce.

Obiecția este valabilă și pentru expresiile:

- „introducerea în mediu”, „introducerea deliberată în mediu”, „diseminarea în mediu” și „diseminarea deliberată în mediu”;
- „retragerea autorizației” și „anularea autorizației”;
- „stadiile plasării pe piață”, „etapele plasării pe piață”.

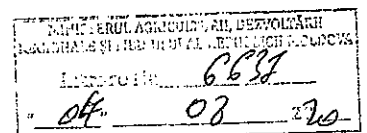
Totodată, având în vedere necesitatea asigurării compatibilității legislației naționale în domeniul organismelor modificate genetic cu cea a Uniunii Europene, considerăm judicios utilizarea noțiunilor prezentate în Directiva 2001/18/CE, care se transpune prin prezentul proiect.

2. La art.2, normele alin.(2) constituie dispoziții tranzitorii și, respectiv, urmează a fi transferate la Capitolul VII din proiect.

3. La art.4 noțiunea „notificare - set de documente, prezentat de notificator autorității competente în domeniul mediului (Agenției de Mediu) în scopul inițierii activității cu organisme modificate genetic și care include informațiile necesare în temeiul prezentei legi” necesită a fi reformulată și expusă clar, deoarece notificarea nu poate fi percepută ca un set de documente prezentat de către notificator (așa cum prevede proiectul).

4. La art.5 alin.(6) lit.a) și b), urmează a fi exclusă referința la Directiva 2009/41/CEE, deoarece potrivit mecanismului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană, normele din actele europene urmează a fi transpuse în actele naționale, fără a fi operate referințe directe la actele europene. Obiecția este valabilă și pentru art.26 alin.(2)

Original signed by Paltii Lilia
Date: 2020.08.04 10:34:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

5. La art.7 lit.b) – g), sunt stipulate atribuțiile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în domeniul OMG. Aceste atribuții sunt în contradicție cu funcțiile și atribuțiile unui minister, prevăzute de Legea nr.98/2012 și contravin principiului fundamental de separare a activităților de elaborare de politici de cele de implementare a politicilor. Atribuirea acestor activități doar autorității împuternicite de punerea în aplicare a politicilor din domeniu este suficientă. În context, menționăm că atribuțiile prenotate ar putea fi prevăzute pentru Agenția de Mediu, în calitate de autoritate competentă abilitată cu atribuții de autorizare și monitorizare a activităților din domeniul OMG.

6. La art.8 lit.e), considerăm oportun completarea cu cuvintele „emiterea și reînnoirea autorizațiilor”, astfel încât să fie în concordanță cu prevederile de la lit.b).

7. Art.12 alin.(1) lit.c) prevede că Comisia Națională pentru Securitate Biologică „emite alte avize”. Evocăm că astfel de formulare poartă caracter incert și poate crea situații de interpretări discreționare. Astfel, considerăm oportun de a concretiza care sunt acele „alte avize” sau de a exclude lit.c).

De asemenea, considerăm oportun revizuirea atribuției Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică, stabilită la art.12 alin.(1), lit.d) *privind aprobarea listei instituțiilor și experților acceptați pentru elaborarea evaluării riscurilor ecologice*, deoarece excedează competențele Comisiei, aceasta fiind un organ cu rol consultativ. Prin urmare, considerăm că Comisia ar putea înainta recomandările de rigoare, iar aprobarea acestei liste ar fi de competența autorităților sau instituțiilor publice.

8. La art.9 lit.f), având în vedere că laboratoarele de încercări trebuie să implementeze și să se acrediteze la standardul *SM EN ISO/IEC 17025:2018 "Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări"*, după cuvintele „laborator acreditat” este necesar de a indica denumirea standardului (fără a stipula anul aprobării acestuia).

9. La art.14 alin.(8) referința „la alin. (7)” de substituit cu referința „la alin. (6)”.

10. Se propune comasarea art.23 privind consultarea publicului și art.30 privind informarea publicului, și revizuirea prevederilor acestora, în vederea expunerii mai clare a procedurii de asigurare a transparenței în procesul decizional.

11. Art.24 alin.(1) stabilește că „deținătorul autorizației privind introducerea în mediu a organismelor modificate genetic sau plasarea pe lor pe piață, prezintă Agenției de Mediu raportul privind rezultatele activității cu organisme modificate genetic”. Concomitent la art. 17 alin.(1) este stabilit că „notificatorul transmite autorității competente un raport cuprinzând rezultatul monitorizării diseminării/diseminărilor”. Reieșind din faptul că diseminarea deliberată în mediu, prezintă activități cu organisme genetic modificate, se propune divizarea clară a procesului de raportare. Totodată atenționăm, că în articolele nominalizate se face referință la același formular „Formular standard de raportare”.

12. Titlul Capitolului V necesită a fi reconsiderat, în vederea corelării cu conținutul acestuia.

13. Având în vedere că în Republica Moldova capacitățile de investigații, testare, utilizare a tehnicilor biotehnologiei moderne în domeniul OMG sunt limitate, precum și atitudinea mai

reticentă a Uniunii Europene în sensul acceptabilității OMG pe piață, se propune ca prevederea stipulată la art.26, alin.(5) să fie atribuită la obligațiile notificatorului și respectiv, integrată la art. 13.

14. Art. 33 conține prevederi privind respectarea confidențialității datelor. Având în vedere protecția vieții, sănătății, eredității și securității oamenilor, la diseminarea organismelor modificate genetic, propunem la alin.(1), la sfârșitul frazei, introducerea textului "*cu excepția altor cazuri prevăzute de legislație*".

15. Proiectul cuprinde prevederi referitor la etichetarea și ambalarea organismelor modificate genetic ca produse în sine sau componente ale unor produse, acestea fiind clasificate ca prevederi administrative respectarea cărora este obligatorie în cazul introducerii pe piață a acestora. Astfel, prevederile proiectului cad sub incidența Acordului privind bariere tehnice în calea comerțului al OMC (Acordul TBT WTO), ultimele fiind reglementate de art. 175 din Acordul de Asociere RM-UE, ratificat prin Legea nr.112/2014.

În acest sens, se consideră oportun ca până la aprobarea proiectului în cauză, autoritatea de reglementare, respectând prevederile art. 11 din Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică, să notifice proiectul în cauză la Secretariatul OMC, conform procedurilor de notificare prezentate în Hotărârea Guvernului nr. 590/2012 cu privire la centrele de notificare și informare ale OMC.

16. Proiectul de lege prenotat prevede eliberarea a **2 autorizații**:

- pentru plasarea pe piață a unui organism modificat genetic destinate utilizării ca hrană pentru animale și alimente;
- pentru introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic, în alte scopuri decât introducerea pe piață.

Astfel, potrivit art.4 alin.(3) al din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător „*Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permissive și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice.*”

Concomitent, urmează ca autorii să concretizeze atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a Agenției de Mediu referitor la eliberarea autorizațiilor.

Secretar general

Lilia PALII

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr.04-7130 din 20.11.2020
la nr.15-06/5250 din 17.11.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (*număr unic 515/MADRM/2020*), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Secretar de stat

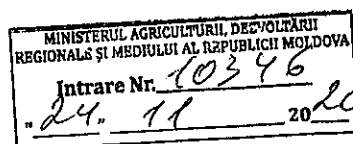
Digitally signed by Drăgălin Iuliana
Date: 2020.11.24 09:53:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iuliana DRĂGĂLIN

Ex. Ana Gribinei tel. 0 22 250 603

Piața Marii Adunări Naționale nr. 1, Chișinău, MD-2012, tel. +373 22 250107, fax +373 22 234064
e-mail: mineconcom@mei.gov.md, Pagina web: www.mei.gov.md

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.bnf.gov.md, tel.(022) 26-25-23; fax 022-26-25-17

14.08.2020 nr. 09/2-09/1521/897

La numărul unic 515/MADR/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Finanțelor, la Indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-6059 din 13 iulie 2020, a examinat *proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul legii:

1. La art. 9, lit. f) prevede ca Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor să asigure funcționarea unui laborator acreditat pentru detecția și identificarea organismelor modificate genetic sau produselor modificate genetic, fără detalii și argumente în IR și Nota informativă, cu privire la acest aspect important. Astfel, având în vedere costurile impunătoare, care ar putea fi generate ca urmare a necesității creării unui astfel de laborator specializat (dacă acesta nu există în prezent), este imperativ de analizat impactul financiar asupra bugetului de stat, înainte de a include această prevedere în lege.

2. La art. 11, se consideră inoportun stabilirea unor atribuții Serviciului Vamal, or toate cele indicate în articolul vizat se regăsesc în art. 11 din Codul Vamal și, respectiv, organele vamale asigură realizarea acestora.

3. La art. 12, alin. (1), lit. h), cuvintele „remunerarea membrilor acesteia” se vor exclude, având în vedere componența stabilită a membrilor (alin. (2)), care este formată inclusiv din reprezentanți ai ministerelor, agențiilor (funcționari publici) și ținând cont de prevederile art. 25 din *Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public*. Mai mult, Comisia nu are personalitate juridică, prin urmare introducerea aspectelor de remunerare se consideră irelevantă.

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI MEDIULUI / REPUBLICA MOLDOVA
Intrare Nr. 7055
"15" 08 2020

4. La art. 19, alin. (1), se impune necesitatea notificării și obținerii autorizației la introducerea pe piață a unui organism modificat genetic sau o combinație de asemenea organisme. Constatăm că proiectul urmărește reglementarea domeniului începând cu momentul introducerii pe piață a organismelor modificate genetic. Menționăm că cadrul normativ național în vigoare operează atât cu noțiunea „introducerea în țară”, cât și cu noțiunea „introducerea pe piață”, care sunt diferite și, respectiv, pentru a avea o claritate și a evita interpretarea eronată, se propune ca în textul proiectului legii să fie reglementat expres acest fapt.

La Nota informativă:

La compartimentul „Fundamentarea economico-financiară” este necesar de indicat faptul că cheltuielile legate de asigurarea funcționalității Comisiei (locație, dotare, etc) urmează a fi finanțate din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Prin urmare, autoritățile responsabile de implementarea prevederilor proiectului urmează să asigure planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a resurselor necesare în acest scop, corespunzător legislației în domeniul finanțelor publice. În cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute, acestea vor fi acoperite din contul și în limita disponibilității alocațiilor aprobate.

SECRETAR DE STAT

(semnat electronic)

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.08.14 16:26:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

01 decembrie 2020 nr. 09/2-09/10077

La nr. 15-06/5250 din 17 noiembrie 2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020) și, în limita domeniilor de competență, comunică următoarele.

La art.8 „Agenția de Mediu” din proiectul de lege, cuvintele “*autoritatea publică centrală*” urmează a fi substituite cu cuvintele “*autoritate administrativă*”, dat fiind faptul că, potrivit prevederilor Legii nr.98/2012, ministerele sunt organe centrale de specialitate ale statului care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care le sunt încredințate, dar Agenția de Mediu este autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Totodată, reiterăm poziția expusă anterior, precum că autoritățile responsabile de implementarea prevederilor proiectului urmează să asigure planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a resurselor necesare în acest scop, corespunzător legislației în domeniul finanțelor publice. În cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute, acestea vor fi acoperite din contul și în limita disponibilității alocațiilor aprobate.

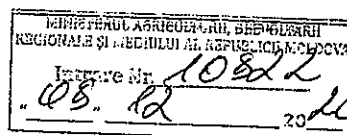
SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.12.08 11:09:56 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Cristina Bejinari
Tel. (022)26-26-86

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND SOCIAL
PROTECTION OF THE REPUBLIC
OF MOLDOVA

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

31.07.2020 nr. 04/4326

La nr. 18-23-6059 din 13.07.2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

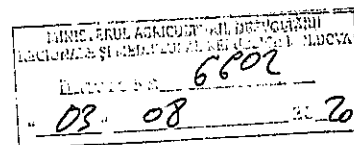
copie Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, urmare examinării proiectului de hotărâre *pentru aprobarea proiectului Legii privind organele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020)*, autor – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, remis de către Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. 18-23-6059 din 13.07.2020, conform competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Secretar de Stat

Digitally signed by Rîmiș Constantin
Date: 2020.08.03 14:45:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Constantin RÎMIȘ

**MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

19.11.2020 nr. 04/6396
La nr. 15-06/5250 din 17.11.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
al Republicii Moldova**

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, urmare examinării proiectului de lege privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020), remis prin scrisoarea cu nr. 15-06/5250 din 17.11.2020, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

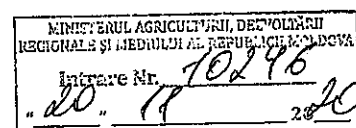
Secretar de Stat

Digitally signed by Rîmiș Constantin
Date: 2020.11.20 07:46:29 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Constantin RÎMIȘ

Executor: Sergiu Vîrtan, tel.: 022 268836

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • http://www.mfa.gov.md

Nr. DI/3/041.1 - 6758 din 01 august 2020
La nr. 18-23-6059 din 13.07.2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-6059 din 13 iulie 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020) și susține proiectul în speță, aprobarea căruia va permite transpunerea în legislația națională a altor 9 acte ale UE, care, în conformitate cu Anexa XXIV-B la Acordul de Asociere privind Măsurile Sanitare și Fitosanitare, au avut ca termen asumat pentru transpunere în legislația națională, perioada 2017-2018.

În context, se remarcă că acestea reprezintă unele din restanțe majore la Capitolul 4, Măsuri sanitare și fitosanitare al Acordului de Asociere și, respectiv, la Planul Național de Acțiuni de Implementare a Acordului de Asociere (PNAAA) pentru 2017-2019.

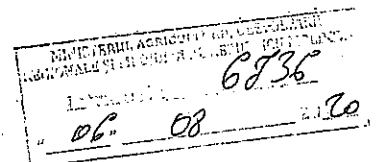
Suplimentar, se menționează că clauza de armonizare a proiectului de lege urmează a fi expusă în conformitate cu dispozițiile punctului 30 al Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, prin indicarea gradului de transpunere a Directivei/Regulamentului (UE), descrierea tipului, numărului, instituției/instituțiilor Uniunii Europene ce a/au adoptat actul Uniunii Europene, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care acesta a fost publicat, dar și indicarea celor mai recente amendamente care constituie obiect al transunerii în legislația națională (Directiva 2001/18/CEE a fost completată prin aprobarea Directivei (UE) 2015/412/CEE în ceea ce privește posibilitatea statelor de a restricționa sau de a interzice cultivarea organismelor modificate genetic și Directivei (UE) 2018/350/CEE la capitolul evaluarea riscurilor pentru mediu determinate de organismele modificate genetic, precum și a fost modificată prin aprobarea Regulamentului (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019).

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2020.08.05 18:39:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

red.: Ghenadie Codreamu
tel.: (022) 578 279

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-11144 din 03 decembrie 2020
La nr. 15-06/5250 din 17 noiembrie 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
copie: Cancelaria de Stat

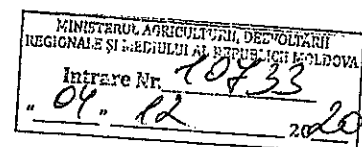
Cu referire la solicitarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 15-06/5250 din 17 noiembrie 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a reexaminat *proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020)*, inclusiv sinteza obiecțiilor și propunerilor expuse de către autor referitor la avizul MAEIE nr. DI/3/041.1- 6758 din 01 august 2020, și comunică lipsa de obiecții sau propuneri suplimentare.

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2020.12.03 16:02:29 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

Red.: Nicolae Coșteț
tel.: (022) 578 324
Red.: Adrian Fratea
tel.: (022) 578 303

Nr. 07-09/6626 din 25.11.2020

la nr. 15-06/5250 din 17.11.2020

Ministerul Agriculturii
Dezvoltării Regionale și Mediului

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a reexaminat și susține, fără obiecții și propuneri, proiectul definitivat al legii privind organismele modificate genetic (**număr unic 515/MADRM/2020**).

Ministru

Lilia POGOLȘA

Nr. 07-09/ 4095 din 03.08.2020

la nr. 18-23-6059 din 13.07.2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
Copie: Căminul de Stat

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a examinat proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020) și, urmare a consultării Institutelor de cercetare de profil, susține proiectul prenotat cu următoarele modificări/completări:

1) la art. 2, alin. 5):

- la lit. a), textul se va substitui cu următorul text *„organismelor obținute prin tehnici cum ar fi fertilizarea in vitro, inducerea poliploidiei, procese naturale de conjugare, transducție, transformare, cu condiția ca acestea să nu implice utilizarea moleculelor de acid nucleic recombinat sau a organismelor modificate genetic”*;

- după lit. a), se va suplimenta cu o literă nouă cu următorul text *„organismelor modificate genetic obținute prin tehnici precum mutagenеза, fuziunea celulelor vegetale (inclusiv fuziunea protoplastelor) a organismelor care pot să facă schimb de material genetic prin metode tradiționale de reproducere, cu condiția ca acestea să nu implice utilizarea moleculelor de acid nucleic recombinat sau a organismelor modificate genetic”*;

2) la art. 4:

- în definiția *„efectele imediate”*, textul se va completa cu cuvintele *„efectele imediate pot fi directe și indirecte”*;

- în definiția *„notificator”*, se va substitui sintagma *„desfășoară activitate de întreprinzător individual”* cu sintagma *„intenționează să desfășoare activitate”*;

- se va introduce o definiție nouă *„zonă de securitate genetică – teritoriu în limitele căruia se interzic orice activități de utilizare a organismelor modificate genetic”*;

3) la art. 5, alin. 3), textul se va substitui cu următorul text: *„cultivarea plantelor superioare modificate genetic este interzisă cu excepția scopurilor de cercetare științifică realizată în condiții de izolare care să excludă posibilitatea de polenizare cu specii înrudite”*;

4) la art. 9, lit. h), se va exclude din text sintagma *„plasării pe piață”*, întrucât autoritatea competentă de emitere a autorizației plasării pe piață este Agenția de Mediu;

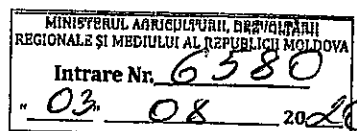
5) la art. 14, alin. 3):

- la lit. d), în text se face referință la Anexa nr. 3 care lipsește în proiectul de Lege.

- la alin. 6), cuvântul *„depunerea”* se va substitui cu cuvântul *„recepționarea”*;

6) la art. 19, alin. 1), după cuvintele *„asemenea organisme”*, textul se va completa cu sintagma *„aprobată pentru utilizare de Uniunea Europeană”*;

7) la art. 20, alin. 2), textul se va completa cu cuvintele *„de protecție a mediului ambiant și diversității biologice”*;

8) la art. 27, alin. 2), sintagma „*fie pe etichetă, fie,*” se va substitui cu sintagma „*obligatoriu pe etichetă și*”;

9) la art. 35, alin. 2), după lit. b), se va suplimenta cu o literă nouă cu următorul text:
„*evaluarea prejudiciului adus în urma unui accident care implică organisme modificate genetic, elaborarea planului de reparare a daunelor inclusiv evaluarea costurilor urmează a fi efectuată în baza unui regulament/instrucțiune aprobat de către Guvern/Minister*”;

10) la Anexa nr. 1, pct. 1):

- cuvintele „*recombinare a acidului nucleic*” se vor substitui cu cuvintele „*recombinare a acizilor nucleici*”;

- cuvintele „*altui sistem vector*” se vor substitui cu cuvintele „*altui vector*”;

- cuvintele „*se manifestă*” se vor substitui cu cuvintele „*se întâlnește*”;

11) la Anexa nr. 2, se vor prezenta în notificare:

- informații referitoare la condițiile de eliberare și mediul potențial receptor;

- informații cu privire la interacțiunile dintre organismul modificat genetic și mediul înconjurător;

- compartimentul II, lit. A, pct. 11):

- la lit. b), cuvintele „*de generare*” se vor substitui cu cuvintele „*necesar pentru a se reproduce*”;

- la lit. c), cuvântul „*forme*” se va substitui cu cuvântul „*structuri*”;

- la lit. d), se va integra informația de la lit. e), întrucât se referă la patogenitate:

- lit. C, pct. 1):

- la lit. f), cuvântul „*nocivă*” se va substitui cu cuvântul „*periculoasă*”.

Ministru

Igor ȘAROV

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30 e-mail:
info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY

MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu, 63, Chisinau,
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr 01-6/1896 din "05" 08 2020

La nr. _____ din " _____ " _____ 20 _____

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
madrm@madrm.gov.md

Copie:

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Număr unic – 515/MADRM/2020

Întru executarea indicației Cancelariei de Stat nr. 18-23-6059 din 13 iulie 2020, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a examinat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic*, elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și, în limita competențelor funcționale, Vă comunică următoarele:

1. **Art. 4** la noțiunea „*plasarea pe piață*” după sintagma „*la dispoziție*” se completează cu sintagma „*inclusiv păstrarea lor în scopul distribuirii*”;

2. **La art. 9:**

1) după sintagma „*produselor alimentare și a hranei pentru animale*” se completează cu sintagma „*precum și protecția consumatorilor în domeniul alimentar*”;

2) se completează cu lit. j) „*j) supravegherea și controlul etichetării produselor alimentare și/sau furajere, semințe pe întreg lanț alimentar*”.

3. **Art. 27:**

1) La alin. (2) sintagma „*apare=â fie pe etichetă, fie în documentul anexat produsului ce conține organisme modificate genetic*” se substituie cu sintagma „*sînt obligatorii atît pe etichetă, cît și în documentele de însoțire*”, conform art. 24 alin. (1), lit. c) al Legii nr. 755 din 21.12.2001 privind securitatea biologică;

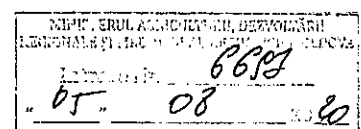
2) La alin. (4), sintagma „*se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern*” se substituie cu sintagma „*conform Legii nr. 755/2001, de asemenea pentru produse alimentare Legea nr. 279/2018, pentru furaje Hotărârea Guvernului nr. 462/2013*”.

4. **La art. 29 alin. (1)** sintagma „*protecția consumatorilor*” se exclude, deoarece acestea deja sunt în atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Director general adjunct

Oleg LIȘCENCO

Ex: Popov Tatiana/Șveț Svetlana
Tel. 022264675/022294713
e-mail: tatiana.popov@ansa.gov.md
e-mail: svetlana.svet@ansa.gov.md

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax: (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ
ПРОДУКТОВ

MD-2009, г. Кишинев, ул. М. Когăлничану, 63
Республика Молдова
Тел/факс: (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 016/3006 din "26" "11" 2020

La nr. _____ din " " " " 20

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
cancelaria@madrm.gov.md

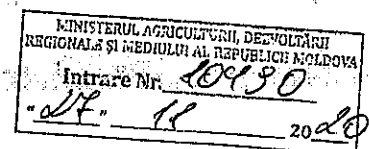
Număr unic - 515/MADRM/2020

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a examinat demersul Dvs. nr. 15-06/5250 din 17.11.2020 privind reavizarea *proiectului definitiv al legii privind organismele modificate genetic* și, în limita competențelor funcționale, Vă comunică susținerea proiectului și lipsa de propuneri și obiecții.

Director general

Vladislav COTICI

Ex. Tatiana Popov
tel.: (022) 264-675

MD-2004, Chișinău, bd Ștefan cel Mare, 151
tel. (373 22) 22 15 52; fax: (373 22) 23 44 25
e-mail: camera@chamber.md; president@chamber.md
http://www.chamber.md

MD-2004, Chisinau, 151 Ștefan cel Mare Avenue
phone: (373 22) 22 15 52, fax: (373 22) 23 44 25
e-mail: camera@chamber.md; president@chamber.md
http://www.chamber.md

Nr. 391 – 04/17 din 30.07.2020

La nr. 18-23-6059 din 13.07.2020

Cancelaria de Stat

Copie:

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului

Secretariatul Consiliului Economic pe
lângă Prim-ministrului

Ref. la numărul unic 515/MADRM/2020)

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI a RM), vă asigură de înalta sa considerație și, urmare examinării proiectului Legii privind organismele modificate genetic, comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

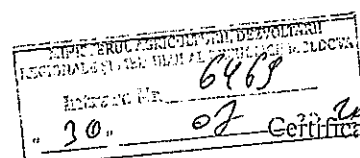
Președinte

Digitally signed by Harea Serghei
Date: 2020.07.30 14:48:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Locațion: Moldova

Sergiu HAREA

Ex. Diana Russu
Tel: 022224983

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-3-7545

Chișinău

18 august 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ref.: scrisoarea nr.18-23-6059 din 13 iulie 2020 / număr unic 515/MADRM/2020

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic, inclus în pct. 9.6.1 din compartimentul IX „Protecția mediului și resursele naturale” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Anexă: 13 file

Șef Centru

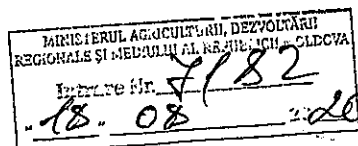
Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2020.08.18 11:10:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 37322250 229

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei **proiectului Hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic**, inclus în pct. 9.6.1 din compartimentul IX „Protecția mediului și resursele naturale” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic **transpune parțial** Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 106 din 17 aprilie 2001, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 / Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC, published in the Official Journal of the European Communities L 106 of 17 April 2001, as was last time amended by Regulation (EU) 2019/1243 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept scop principal transpunerea parțială a Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001, în vederea stabilirii cadrului juridic și instituțional național necesar, astfel ca activitățile de obținere, testare, utilizare, comercializare, circulație transfrontalieră a organismelor modificate genetic (în continuare - OMG) să se desfășoare cu respectarea principiului precauției, pentru asigurarea protecției sănătății umane și a mediului, ținându-se cont de interesele social-economice ale populației și țării. Totodată, proiectul național vine să asigure securitatea biologică a țării, instituind, în acest sens, reglementări pentru prevenirea, detectarea și constatarea practicilor de utilizare pe teritoriul țării a OMG. Astfel, proiectul național instituie reglementări detaliate cu privire la: domeniul de aplicare și definițiile relevante domeniului OMG; principiile de bază ale politicii de stat în domeniul OMG; competențele administrative și de reglementare în ceea ce privește OMG; procedura de introducere deliberată în mediu a OMG, în alte scopuri decât introducerea pe piață, precum și plasarea pe piață și mișcarea transfrontalieră a OMG ca produse în sine sau componente ale altor produse; procesul de raportare și monitorizare în cazul introducerii deliberate în mediu a OMG; registrul OMG; confidențialitatea datelor prezentate de către notificator; obligațiile

impuse deținătorului unei autorizații în cazul unui accident în ceea ce privește utilizarea, introducerea deliberată în mediu și/sau plasarea pe piață, import, export, tranzit, depozitare, manipulare, transport a unui OMG ca produse în sine sau parte componentă a unui produs; tehnicile de modificare genetică; informațiile care trebuie incluse în notificare de către notificator; informația destinată publicului privind OMG; cuantumul plății pentru examinarea notificărilor.

De asemenea, remarcăm că, proiectul de Lege reformează din punct de vedere conceptual cadrul normativ național în domeniul OMG, urmînd să abroge și să substituie Legea nr. 755/2001 privind securitatea biologică care, la momentul actual, creează bariere în procesul de autorizare și monitorizare a activităților cu OMG și împiedică supravegherea transfrontalieră efectivă a acestora.

Din punct de vedere al transpunerii, proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante:

- Stabilește domeniul de reglementare și cel de aplicare în ceea ce privește organismele modificate genetic (art. 1 și 2 din proiectul național);
- Definește noțiunile relevante domeniului reglementat, cum ar fi: „diseminare deliberată”, „evaluare a riscului ecologic”, „notificare”, „notificator”, „organism” etc. (art. 4 din proiectul național);
- Instituie obligațiile generale aplicabile la introducerea deliberată în mediu a unui OMG (art. 5 din proiectul național);
- Instituie posibilitatea adoptării măsurilor de restricționare sau de interdicere a cultivării pe întreg teritoriul țării sau în părți ale acestuia a unui OMG sau a unui grup de OMG (art. 6, lit. b) din proiectul național);
- Instituie dispoziții privind competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în ceea ce privește inspecțiile și măsurile de control adecvate pentru introducerea și plasarea pe piață a OMG (art. 9, lit. h) din proiectul național);
- Instituie competența autorității responsabile în ceea ce privește elaborarea cadrului normativ pentru domeniul OMG (art. 7, lit. a) din proiectul național);
- Prevede competența Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică în ceea ce privește examinarea notificărilor sub aspectul evaluării riscurilor asupra sănătății umane și a mediului, al managementului riscului, al măsurilor de intervenție în caz de urgență, al planului de monitorizare și al metodelor de detecție și identificare a OMG (art. 12 (1), lit. a) din proiectul național);
- Stabilește obligațiile notificatorului în cazul apariției de noi informații cu privire la riscurile prezentate de OMG ca produse în sine sau ca componente ale altor produse pentru sănătatea umană sau pentru mediu (art. 13 (2) din proiectul național);
- Instituie procedura standard de notificare și autorizare pentru introducerea deliberată în mediu a unui OMG (art. 14 din proiectul național);

- Stabilește norme privind consultarea publicului privind OMG (art. 15 din proiectul național);
- Prevede condițiile de suspendare sau anulare a autorizației privind diseminarea deliberată în mediu (art. 18 din proiectul național);
- Stabilește procedura standard de notificare și autorizare pentru plasarea pe piață a unui OMG sau o combinație de asemenea produse (art. 19 din proiectul național);
- Institue norme privind autorizația privind plasarea pe piață a unui OMG sau o combinație de asemenea organisme, ca produse în sine sau componentă a unui produs, precum și conținutul acesteia (art. 21 din proiectul național);
- Stabilește procedura simplificată în ceea ce privește activitatea de reînnoire a autorizației privind plasarea pe piață a unui OMG sau o combinație de asemenea organisme, ca produse în sine sau componentă a unui produs emise anterior (art. 22 din proiectul național);
- Reglementează obligația consultării și informării populației cu privire la diseminarea deliberată în mediu a OMG (art. 23 din proiectul național);
- Prevede obligația deținătorului autorizației de a prezenta Agenției de Mediu raportul privind introducerea deliberată în mediu a OMG și în scopul plasării pe piață ca produse în sine sau componente ale unor produse (art. 24 din proiectul național);
- Institue obligația deținătorului autorizației de a asigura monitorizarea și utilizarea informațiilor noi privind OMG (art. 25 din proiectul național);
- Prevede obligația evaluării riscului ecologic (art. 26 din proiectul național);
- Institue cerințele de etichetare și ambalare a OMG (art. 27 din proiectul național);
- Stabilește clauza de salvagardare (art. 28 din proiectul național);
- Institue norme privind măsurile întreprinse în cazul prezenței accidentale a unui OMG în alte organisme convenționale nemodificate (art. 29 din proiectul național);
- Institue obligația autorității competente de informare a publicului în ceea ce privește avizele, deciziile și raporturile acesteia (art. 30 din proiectul național);
- Prevede competența autorității competente de a lua în considerare, în procesul decizional, implicațiile socio-economice ale introducerii deliberate în mediu și ale plasării pe piață a OMG, precum și dreptul acesteia de a solicita organului central de mediu al administrației publice, după consultarea Comisiei pentru securitate biologică, restricționarea provizorie sau interzicerea utilizării și/sau a comercializării OMG, ca produs în sine sau componentă a unui produs prin aplicarea procedurii privind clauza de salvagardare (art. 31 din proiectul național);
- Institue cerințele generale privind registrul OMG și conținutul acestuia (art. 32 din proiectul național);
- Stabilește obligația autorității competente în domeniul mediului, Comisiei și organului central de mediu al administrației publice de a asigura confidențialitatea datelor a căror dezvăluire ar putea afecta poziția concurențială al notificatorului (art. 33 din proiectul național);
- Institue sancțiunile aplicabile în cazul încălcărilor dispozițiilor privind OMG (art. 36 din proiectul național);
- Institue tehnicile de modificare genetică (Anexa nr. 1 din proiectul național);

- Prevede informațiile care trebuie incluse în notificare (Anexa nr. 2 din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

La nivel național, cadrul legal general în domeniul OMG în vigoare este reprezentat de Legea nr. 755/2001 privind securitatea biologică care, potrivit art. 39 din proiectul național, urmează să fie abrogată și substituită prin prezentul proiect de Lege.

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *politicilor europene în domeniul protecției mediului înconjurător și protecției sănătății, pe segmentul legislativ organisme modificate genetic.*

Remarcăm că, pe acest segment legislativ, reglementările UE sunt reprezentate prin următoarele acte, transpunerea și implementarea cărora este obligatorie în temeiul dispozițiilor Titlului V „Comerț și aspecte legate de comerț”, Anexele XVI și XXIV-B la Acordul de Asociere RM – UE: *Directiva 2001/18/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului (termen de implementare: anul 2015); *Directiva 2009/41/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic (termen de implementare: anul 2015); *Decizia 2002/811/CE* a Consiliului din 3 octombrie 2002 de stabilire de note orientative care să completeze anexa VII la *Directiva 2001/18/CE* a Parlamentului European și a Consiliului privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului (termen de implementare: anul 2017); *Decizia 2002/812/CE* a Consiliului din 3 octombrie 2002 de stabilire, în temeiul Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a formularului de sinteză a notificării privind introducerea pe piață a organismelor modificate genetic ca atare sau în produse (termen de implementare: anul 2017); *Regulamentul (CE) nr. 1946/2003* al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2003 privind deplasările transfrontaliere de organisme modificate genetic, (termen de implementare: anul 2017); *Regulamentul (CE) nr. 1829/2003* al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic (termen de implementare: anul 2018); *Regulamentul (CE) nr. 641/2004* al Comisiei din 6 aprilie 2004 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cererea de autorizare a noilor produse alimentare și noile furaje modificate genetic, notificarea produselor existente și prezența întâmplătoare sau tehnic inevitabilă a unui material modificat genetic care a făcut obiectul unei evaluări de risc și a obținut un aviz favorabil (termen de implementare: anul 2018); *Regulamentul (CE) nr. 1830/2003* al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003 privind trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic și trasabilitatea produselor

destinate alimentației umane sau animale, produse din organisme modificate genetic, și de modificare a Directivei 2001/18/CE (termen de implementare: anul 2018); *Recomandarea 2010/C-200/01 a Comisiei* din 13 iulie 2010 privind orientările pentru elaborarea măsurilor naționale de coexistență pentru evitarea prezenței accidentale a OMG-urilor în culturile convenționale și ecologice (termen de implementare: anul 2018); *Decizia 2009/770/CE a Comisiei* din 13 octombrie 2009 de stabilire a formularelor standard de raportare pentru prezentarea rezultatelor monitorizării privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic, ca produse sau ca și componente ale produselor, în vederea introducerii pe piață, în temeiul Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului (termen de implementare: anul 2018). Remarcăm că, actele UE menționate nu au constituit obiect al transpunerii în legislația națională.

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul Dreptului UE derivat prezintă relevanță directă *Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului*.

Directiva 2001/18/CE are drept obiectiv principal stabilirea normelor în vederea eficientizării procedurii pentru acordarea autorizației pentru diseminarea deliberată și pentru introducerea pe piață a OMG. Astfel, actul UE instituie un sistem pentru evaluarea de la caz la caz a riscurilor pentru mediu asociate cu diseminarea OMG, obiective comune pentru monitorizarea OMG după diseminarea lor deliberată pe piață, precum și un mecanism care modifică, suspendă sau încetează diseminarea deliberată a OMG de îndată ce devin disponibile informații privind riscurile diseminării. Totodată, Directiva 2001/18/CE stabilește reglementări detaliate cu privire la următoarele aspecte: obiectul, domeniul de aplicare și definițiile relevante OMG; obligațiile generale cu privire la diseminarea deliberată în mediu a OMG; procedura standard de autorizare în vederea diseminării deliberate în mediu a OMG; procedurile diferențiate aplicate OMG care îndeplinesc criteriile necesare; manipularea modificărilor și a informațiilor noi; consultarea și informarea populației; raportarea diseminărilor de către notificatori; schimbul de informații între autoritățile competente și Comisie; legislația sectorială în ceea ce privește introducerea pe piață a OMG ca produse în sine sau componente ale altor produse; măsurile tranzitorii privind prezența accidentală sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a organismelor modificate genetic care au făcut obiectul unei evaluări a riscurilor și au obținut un aviz favorabil; procedura de notificare; raportul de evaluare efectuat de autoritatea competentă; procedura standard efectuată în baza raportului de evaluare; criteriile și informațiile pentru OMG specificate; reînnoirea autorizației; procedura Comunității în caz de obiecții; autorizația privind introducerea pe piață a unui OMG; monitorizarea și utilizarea informațiilor noi; etichetarea OMG; libera circulație a OMG; clauza de protecție; informarea populației; confidențialitatea informațiilor obținute de autoritatea competentă; etichetarea OMG altele decât microorganismele; măsurile pentru evitarea prezenței accidentale a OMG; cultivarea OMG; consultarea comitetelor științifice; consultarea comitetelor cu privire la probleme de etică; exercitarea delegării de competențe; procedura de

comitet; schimbul de informații și raportarea; punerea în aplicare a Protocolului de Cartagena privind biosecuritatea; sancțiunile aplicabile; notificările pendinte; tehnicile de modificare genetică; tehnicile de modificare genetică care implică excluderea unor OMG; principiile de evaluare a riscului ecologic; informațiile solicitate în notificare; informațiile solicitate în notificare cu privire la diseminările de OMG, altele decât plantele superioare; informațiile solicitate în notificările cu privire la diseminările de plante superioare modificate genetic (PSMG) (GYMNOSPERMAE și ANGIOSPERMAE); informațiile suplimentare care trebuie să fie furnizate în cazul notificării pentru introducerea pe piață și informațiile privind etichetarea OMG; criteriile de aplicare a procedurilor diferențiate; liniile directoare pentru rapoartele de evaluare; planul de monitorizare.

Din momentul adoptării și pînă în prezent, Directiva 2001/18/CE a fost supusă mai multor modificări succesive¹, care au avut în vedere următoarele: art. 12a privind măsurile tranzitorii privind prezența accidentală sau inevitabilă din punct de vedere tehnic a organismelor modificate genetic care au făcut obiectul unei evaluări a riscurilor și au obținut un aviz favorabil; art. 26a privind măsuri pentru evitarea prezenței accidentale a OMG-urilor; art. 26b privind cultivarea OMG; art. 26c privind măsurile tranzitorii; art. 29a privind exercitarea delegării de competențe de către Comisie; modificarea art. 16 privind criteriile și informațiile pentru OMG specificate; art. 21 privind etichetarea OMG; art. 23 privind clauza de protecție; art. 25 privind confidențialitatea datelor obținute de la notificator; art. 27 privind adaptarea anexelor la progresele tehnice; art. 30 privind procedura de comitet; Anexa II privind principiile de evaluare a riscului ecologic; Anexa III privind informațiile solicitate în notificare; Anexa III B privind informațiile solicitate în notificări cu privire la diseminările de plante superioare modificate genetic (PSMG) (GYMNOSPERMAE ȘI ANGIOSPERMAE); Anexa IV privind informațiile suplimentare care trebuie să fie furnizate în cazul notificării pentru introducerea pe piață a OMG; Anexa VII privind planul de monitorizare. Remarcăm că, modificările în discuție cad parțial sub incidența exercițiului de transpunere realizat prin proiectul național supus expertizei de compatibilitate, avînd în vedere obiectivul transpunerii parțiale urmărit de acesta.

Directiva 2001/18/CE nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, proiectul național fiind exercițiul primar de transpunere a acesteia.

Reiterăm că, transpunerea și implementarea Directivei 2001/18/CE este importantă în vederea realizării obligațiilor de transpunere ale Republicii Moldova ce rezultă din prevederile Titlului V „Comerț și aspecte legate de comerț”, Anexele XVI și XXIV-B la Acordul de

¹ Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003; Regulamentul (CE) nr. 1830/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003; Directiva 2008/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2008; Directiva (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015; Directiva (UE) 2018/350 a Comisiei din 8 martie 2018; Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; Regulamentul (UE) 2019/1381 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019, care este în vigoare din 6 septembrie 2019 și care se va aplica din 27 martie 2021.

Asociere RM – UE, termenul de implementare pentru aceasta fiind anul 2015, care este evident depășit.

a) Analiza comparativă a transpunerii Directivei 2001/18/CE

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2001/18/CE, se constată o implementare parțială a acesteia, în măsura în care proiectul național nu a preluat toate reglementările acesteia.

Astfel, art. 1 și 2 din proiectul național stabilește domeniul de aplicare, precum și derogările în ceea ce privește diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a OMG, în conformitate cu prevederile art. 1 și 3 din Directiva 2001/18/CE.

Art. 4 din proiect definește următoarele noțiuni relevante domeniului reglementat cum ar fi: „diseminare deliberată”, „evaluare a riscului ecologic”, „notificare”, „notificator”, „organism” etc., în acord cu noțiunile corespondente din art. 2 al Directivei 2001/18/CE. Menționăm că, proiectul național desemnează în calitate de autoritate competentă - Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, iar în calitate de autorități de implementare - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru protecția mediului, Serviciul Vamal și Comisia Națională pentru Securitatea Biologică.

Art. 5 din proiectul național instituie norme privind obligațiile generale aplicabile la introducerea deliberată în mediu a unui OMG, în conformitate cu prevederile art. 4 (1) și (2) din Directiva 2001/18/CE.

Proiectul național stabilește, la art. 6, lit. b), posibilitatea adoptării măsurilor de restricționare sau de interdicere a cultivării pe întreg teritoriul țării sau în părți ale acestuia a unui OMG sau a unui grup de OMG, în acord cu prevederile art. 26b (1) și (3) din Directiva 2001/18/CE.

Art. 9, lit. h) din proiectul de Lege asigură implementarea prevederilor art. 4 (5) din Directiva 2001/18/CE în ceea ce privește competența atribuită Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la efectuarea inspecțiilor și aplicarea măsurilor de control adecvate pentru introducerea și plasarea pe piață a OMG.

În conformitate cu art. 28 (1) din Directiva 2001/18/CE, art. 12 (1), lit. a) din proiectul național stabilește competența Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică în ceea ce privește examinarea notificărilor sub aspectul evaluării riscurilor asupra sănătății umane și a mediului, managementul riscului, măsurile de intervenție în caz de urgență, planul de monitorizare și metodele de detecție și identificare a OMG.

Art. 13 (2) din proiectul de Lege, reglementează obligațiile notificatorului în cazul apariției de noi informații cu privire la riscurile prezentate de OMG ca produse în sine sau ca componente ale altor produse pentru sănătatea umană sau pentru mediu, în acord cu prevederile art. 13 (6) și 20 (2) din Directiva 2001/18/CE.

În conformitate cu normele de la art. 6 (1) - (5), (7) - (9) și 11 (1) din Directiva 2001/18/CE, proiectul național, la art. 14, instituie procedura standard de notificare și autorizare pentru introducerea deliberată în mediu a unui OMG.

Art. 15 din proiectul național implementează dispozițiile art. 6 (6), lit. b) din Directiva 2001/18/CE privind consultarea publicului în ceea ce privește OMG.

În acord cu dispozițiile art. 23 (2) din Directiva 2001/18/CE, proiectul național prevede, la art. 18, suspendarea sau anularea autorizației.

Art. 19 din proiectul național reglementează procedura standard de notificare și autorizare pentru plasarea pe piață a unui OMG, în conformitate cu dispozițiile art. 13 (1) și (2), art. 15 (1) din Directiva 2001/18/CE.

În vederea implementării prevederilor art. 19 (1) - (2) din Directiva 2001/18/CE, proiectul național stabilește conținutul autorizației privind plasarea pe piață a unui OMG sau o combinație de asemenea organisme.

Art. 22 din proiectul național asigură transpunerea dispozițiilor art. 7 (1) și (2) din Directiva 2001/18/CE referitoare la procedura simplificată de reînnoire a autorizației emise anterior.

Potrivit art. 9 din Directiva 2001/18/CE, proiectul național reglementează în art. 23 obligația consultării și informării populației cu privire la diseminarea deliberată în mediu a OMG.

Proiectul național, la art. 24, instituie obligația deținătorului autorizației de a prezenta Agenției de Mediu raportul privind introducerea deliberată în mediu a OMG și în scopul plasării pe piață ca produse în sine sau componente ale unor produse, în concordanță cu prevederile art. 10 și 24 (2) din Directiva 2001/18/CE.

În acord cu prevederile art. 20 (1) din Directiva 2001/18/CE, art. 25 din proiectul de Lege reglementează obligația notificatorului în ceea ce privește asigurarea monitorizării și raportării după introducerea pe piață a unui OMG ca produs în sine sau componentă a altui produs.

Art. 26 din proiectul național instituie norme privind procedura de evaluare a riscului ecologic în vederea protejării mediului și sănătății umane care pot fi afectate în mod direct sau indirect prin transferul de gene de la OMG la alte organisme, în conformitate cu prevederile art. 4 (3) și 5 (2) și (3) din Directiva 2001/18/CE.

În conformitate cu art. 13 (2), lit. f), 21 (1) și (3) și art. 26 (1) din Directiva 2001/18/CE, proiectul de Lege prevede la art. 27 norme privind etichetarea și ambalarea OMG.

Art. 28 din proiectul național stabilește clauza de salvagardare în cazul apariției unor riscuri majore pentru sănătatea umană sau pentru mediu, în acord cu prevederile art. 23 (1) din Directiva 2001/18/CE.

În corespundere cu dispozițiile art. 26a din Directiva 2001/18/CE, proiectul național reglementează în art. 7, lit. a) și art. 29 competența Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în ceea ce privește elaborarea cadrului normativ pentru domeniul OMG, precum și măsurile întreprinse în cazul prezenței accidentale a unui OMG în alte organisme convenționale nemodificate și măsurile întreprinse în zonele de frontieră pentru evitarea unei eventuale contaminări transfrontaliere a țărilor vecine în care cultivarea OMG respective este interzisă.

Proiectul național în art. 30 prevede informarea publicului în ceea ce privește avizele, deciziile și raporturile autorității competente cu privire la introducerea deliberată în mediu, precum și introducerea și plasarea pe piață a unui OMG ca produs în sine sau componentă a altui produs, în concordanță cu reglementările art. 24 (1) din Directiva 2001/18/CE.

În conformitate cu art. 29 din Directiva 2001/18/CE, art. 31 din proiectul național stabilește norme privind obligația autorității competente de a analiza impactul socio-economic al introducerii deliberate în mediu a unui OMG în procesul decizional.

Art. 32 din proiectul de Lege instituie registrul OMG și conținutul acestuia care este menținut de către Agenția de Mediu și care trebuie să fie făcut public, în concordanță cu prevederile art. 31 din Directiva 2001/18/CE.

Potrivit art. 25 (1), (2), (4) și (5) din Directiva 2001/18/CE, proiectul de Lege la art. 33 instituie obligația menținerii confidențialității datelor a căror dezvăluire ar putea afecta poziția concurențială al notificatorului, precum și obligația protejării drepturilor de proprietate intelectuală al acestuia de către autoritatea competentă.

Art. 36 din proiectul național implementează prevederile art. 33 din Directiva 2001/18/CE în ceea ce privește sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor privind OMG.

În conformitate cu Anexa I A din Directiva 2001/18/CE, proiectul național, la Anexa nr. 1, stabilește tehnicile de modificare genetică în speță, tehnicile de recombinare a acidului nucleic, tehnici care implică introducerea directă, într-un organism, al materialului ereditar pregătit în afara organismului, precum și fuziunea celulelor inclusiv fuziunea protoplastelor.

Anexa nr. 2 din proiectul național transpune dispozițiile Anexei III A la Directiva 2001/18/CE, în ceea ce privește informațiile cu privire la OMG, planurile de monitorizare, control, eliminare a deșeurilor și planurile de intervenție în caz de urgență, care trebuie incluse în notificarea prezentată de notificator.

b) Obiecții privind compatibilitatea cu Directiva 2001/18/CE

Se constată netranspunerea unor prevederi ale Directivei 2001/18/CE: Anexa I B privind tehnicile de modificare genetică care implică excluderea unor organisme din domeniul de aplicare cu condiția că acestea să nu împiedice utilizarea moleculelor de acid nucleic recombinat sau a OMG; Anexa III privind informațiile solicitate în notificare; pct. III și IV din Anexa III A privind informațiile solicitate în notificări cu privire la condițiile de diseminare în mediul gazdă a OMG, altele decât plantele superioare, precum și informațiile cu privire la interacțiunile dintre OMG și mediu; Anexa III B privind informațiile solicitate în notificări cu privire la diseminările de plante superioare modificate genetic (PSMG) (GYMNOSPERMAE și ANGIOSPERMAE); Anexa V cu privire la criteriile aplicabile în vederea stabilirii procedurilor diferențiate pentru anumite OMG. **Remarcăm că, Tabelul de concordanță nu explică motivele netranspunerii, nu indică măsurile naționale de transpunere, precum și termenele preconizate pentru realizarea transpunerii ulterioare.**

De asemenea, se constată netranspunerea următoarelor dispoziții din Directiva 2001/18/CE care, **potrivit mențiunilor din Tabelul de concordanță vor fi transpuse ulterior prin alte acte normative:** principiile de evaluare a riscului ecologic din Anexa II la Directiva 2001/18/CE (vor fi transpuse în Regulamentul privind procedura de evaluare a riscului ecologic la introducerea OMG; informațiile suplimentare care trebuie să fie furnizate în cazul notificării pentru introducerea pe piață a OMG-urilor ca produse în sine sau componente ale altor produse din Partea B a Anexei IV la Directiva 2001/18/CE (vor fi transpuse în Hotărârea de Guvern privind trasabilitatea și etichetarea OMG, precum și trasabilitatea produselor destinate alimentației umane sau animale, produse din OMG); liniile directe pentru rapoartele de evaluare din Anexa VI la Directiva 2001/18/CE (vor fi transpuse în Regulamentul de funcționare a Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică); planul de monitorizare din Anexa VII la Directiva 2001/18/CE (va fi transpus într-un act normativ elaborat și aprobat de Guvern).

c) Prevederi cu caracter opțional

Actul UE conține unele prevederi cu caracter opțional, care nu au fost preluate în proiectul național: posibilitatea acceptării unei singure notificări de către autoritatea competentă pentru diseminarea aceluiși OMG (art. 6 (4) din Directiva 2001/18/CE); posibilitatea propunerii de către notificator prezentarea selectivă a informațiilor în cazul în care acesta consideră că introducerea pe piață a unui OMG nu prezintă risc (art. 13 (2), teza 2 și (4) din Directiva 2001/18/CE). Menționăm că, Tabelul de concordanță nu indică argumentele neimplementării acestora în proiectul național, or caracterul opțional al normelor în cauză nu degreveză statul de exercițiu complex de evaluare a necesității transunerii acestora în vederea identificării celei mai potrivite soluții pentru a atinge obiectivele urmărite de actul european. Prin urmare, ținând cont de faptul că, transpunerea actului UE în cadrul normativ național trebuie să urmărească obiectivul final de asigurare a implementării integrale a tuturor dispozițiilor relevante ale acestuia, autorul urmează să motiveze abordarea sa, prezentând argumentele corespunzătoare în acest sens.

d) Prevederi UE non aplicabile

Prin aceste prevederi, legislatorii europeni (Parlamentul European și Consiliul) i-au delegat Comisiei competențe de a adopta acte delegate prin completarea/modificarea anumitor elemente neesențiale ale Directivei 2001/18/CE (art. 16 (2) și (3); art. 21 (2), (3), teza 2; art. 26 (2); art. 27; art. 29a), alte competențe puse pe seama Comisiei (art. 11 (2); art. 17 (5); art. 18; art. 20 (3), tezele 3 - 5; art. 26b (4) - (8); art. 30; art. 31 (5) - (8); art. 32), precum și alte prevederi care nu pot fi aplicate pentru Republica Moldova (art. 7 (6) și (7); art. 12; art. 12a; art. 13 (1), teza 3; art. 17 (6) - (9); art. 26b (2), tezele 2 - 4; art. 31 (4); art. 34 - 38).

e) Prevederi cu caracter național

Proiectul de Lege conține mai multe norme care nu au ca scop transpunerea nemijlocită a unor reglementări UE, fiind, în esență, un rezultat al creației legislative naționale care, însă, nu contravin dispozițiilor Directivei 2001/18/CE: principiile de bază ale politicii de stat în domeniul utilizării OMG-urilor (art. 3), atribuțiile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (art. 7), atribuțiile Agenției de Mediu (art. 8), atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (art. 9), atribuțiile inspectoratului pentru protecția mediului (art. 10), atribuțiile Serviciului Vamal (art. 11), atribuțiile Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică (art. 12), quantumul plății pentru examinarea notificărilor (Anexa nr. 5).

Astfel, constatăm că, reglementările în discuție se referă la anumite aspecte de drept administrativ și instituțional care nu sunt acoperite prin dispozițiile actelor UE indicate *supra*, dar sunt necesare în vederea atingerii obiectivelor de reglementare ale proiectului, având în vedere specificul și particularitățile sistemului de drept național.

Ca urmare a analizei efectuate, constatăm că, din perspectiva transunerii Directivei 2001/18/CE, proiectul național și-a atins parțial finalitatea urmărită, având în vedere omisiunile

de transpunere evidențiate mai sus, în special omisiunile care nu au fost argumentate în modul corespunzător în Tabelul de concordanță.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind tehnica legislativă

Constatăm că, proiectul național operează cu referințe directe la Directiva 2009/41/CEE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind utilizarea în condiții de izolare a microorganismelor modificate genetic (a se vedea art. 5 (6), lit. a) și b) din proiectul național), precum și la Directiva 2001/18/CE (a se vedea art. 26 (2) din proiectul național). În acest context, atenționăm că, în textul actelor naționale nu sunt admise trimiteri la actele UE, cu excepția clauzei de armonizare, or potrivit pct. 22 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, trimiterea la legislația UE nu reprezintă o metodă de transpunere. Astfel, referințele la actele UE vor fi excluse.

b) Obiecții privind clauza de armonizare

Cu referire la clauza de armonizare a proiectului național menționăm că, aceasta nu corespunde cerințelor obligatorii din art. 31 și 44 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și celor din pct. 30, 31 și Anexa nr. 2 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 (în continuare Regulament).

Astfel, clauza de armonizare urmează a fi revizuită în vederea excluderii referințelor la Directiva (UE) 2015/412, în măsura în care modificările aduse Directivei 2001/18/CE, prin respectivul act UE, sunt inserate în versiunea consolidată a acesteia.

De asemenea, urmează a fi excluse și referințele la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea; Protocolul adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea daunelor la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică, precum și la Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu. Or, potrivit art. 44 (3) din Legea nr. 100/2017, pct. 29 și 30 din Regulament, **clauza de armonizare se include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ și reprezintă mențiunea privind transpunerea legislației Uniunii Europene, avînd drept scop facilitarea evidenței progresului de armonizare legislativă prin indicarea gradului de transpunere și a actului sau a actelor Uniunii Europene transpuse.** Astfel, referințele la convențiile internaționale enumerate, pot fi inserate în preambulul proiectului.

Totodată, clauza de armonizare urmează a fi completată cu date despre cele mai recente amendamente care constituie obiect al transpunerii în legislația națională și va fi expusă în redacția următoare:

Prezenta Lege transpune parțial Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 106 din 17 aprilie 2001, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.

c) Obiecții privind Nota informativă

Cu referire la Nota informativă menționăm că, potrivit pct. 26 din Regulament, compartimentul 3 va fi completat cu mențiunile corespunzătoare privind angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană). Suplimentar, în compartimentul 9 vor fi inserate constatările expertizei de compatibilitate.

IV. Concluzii

În urma evaluării proiectului național din perspectiva compatibilității cu legislația UE relevantă, remarcăm cu titlu general că, acesta și-a atins parțial finalitatea propusă, avînd în vedere omisiunile de transpunere constatate în compartimentul II al Declarației de compatibilitate, care urmează a fi clarificate de autorul proiectului în procesul de definitivare a acestuia. De asemenea, vor fi revizuite și ajustate în modul corespunzător clauza de armonizare și Nota informativă, precum și vor fi înlăturate deficiențele de tehnică legislativă, conform obiecțiilor formulate în compartimentul III.

Facem mențiunea că analiza Centrului de Armonizare a Legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM - UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Nicolae COȘLET, consultant principal

Tel: 022 250 477, 069875232

Email: nicolae.coslet@gov.md

Coslet

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-4-10452

Chișinău

19 noiembrie 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ref: scrisoarea nr. 15-06/52159 din 17 noiembrie 2020 / număr unic 515/MADRM/2020

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Avizul de compatibilitate elaborat în baza examinării repetate a proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic, inclus în pct. 9.6.1 din Compartimentul IX „Protecția mediului și resursele naturale” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Anexă: 2 file

Semnat electronic

Șef Centru

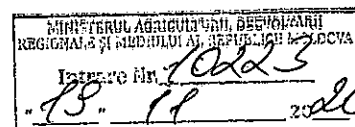
Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2020.11.19 14:43:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 229

AVIZ DE COMPATIBILITATE

În baza examinării proiectului Hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic, inclus în pct. 9.6.1 din Compartimentul IX „Protecția mediului și resursele naturale” al Planului de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019

Prezentul Aviz de compatibilitate a fost întocmit de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul prenotat are drept scop transpunerea la nivel național a Directivei 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, în vederea stabilirii cadrului juridic și instituțional național necesar, astfel ca activitățile de obținere, testare, utilizare, comercializare, circulație transfrontalieră a organismelor modificate genetic (în continuare - OMG) să se desfășoare cu respectarea principiului precauției, pentru asigurarea protecției sănătății umane și a mediului, ținându-se cont de interesele social-economice ale populației și țării. Totodată, proiectul național vine să asigure securitatea biologică a țării, instituind, în acest sens, reglementări pentru prevenirea, detectarea și constatarea practicilor de utilizare pe teritoriul țării a OMG. Astfel, proiectul național instituie reglementări detaliate cu privire la: domeniul de aplicare și definițiile relevante domeniului OMG; principiile de bază ale politicii de stat în domeniul OMG; competențele administrative și de reglementare în ceea ce privește OMG; procedura de introducere deliberată în mediu a OMG, în alte scopuri decât introducerea pe piață, precum și plasarea pe piață și mișcarea transfrontalieră a OMG ca produse în sine sau componente ale altor produse; procesul de raportare și monitorizare în cazul introducerii deliberate în mediu a OMG; registrul OMG; confidențialitatea datelor prezentate de către notificator; obligațiile impuse deținătorului unei autorizații în cazul unui accident în ceea ce privește utilizarea, introducerea deliberată în mediu și/sau plasarea pe piață, import, export, tranzit, depozitare, manipulare, transport a unui OMG ca produse în sine sau parte componentă a unui produs; tehnicile de modificare genetică; informațiile care trebuie incluse în notificare de către notificator; informația destinată publicului privind OMG; cuantumul plății pentru examinarea notificărilor. De asemenea, remarcăm că, proiectul de Lege reformează din punct de vedere conceptual cadrul normativ național în domeniul OMG, urmînd să abroge și să substituie Legea nr. 755/2001 privind securitatea biologică care, la momentul actual, creează bariere în procesul de autorizare și monitorizare a activităților cu OMG și împiedică supravegherea transfrontalieră efectivă a acestora.

Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-3-7545 din 18 august 2020), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul în cauză asigură transpunerea parțială a Directivei 2001/18/CE, fiind

formulate o serie de obiecții privind compatibilitatea cu Directiva 2001/18/CE, în speță, în ceea ce privește netranspunerea unor prevederi obligatorii ale acesteia, precum Anexa I B, Anexa III, pct. III și IV din Anexa IIIa, Anexa III B și Anexa V la Directiva 2001/18/CE, care au fost preluate în procesul de definitivare al proiectului și au fost integrate în versiunea actuală a acestuia. De asemenea, au fost formulate și anumite obiecții privind tehnica legislativă, clauza de armonizare și Nota informativă, care au fost luate în considerare de autorii proiectului de act normativ în procesul de definitivare a acestuia, fiind înlăturate toate deficiențele și omisiunile sesizate.

Totodată, dat fiind faptul că versiunea actuală a proiectului național a preluat toate prevederile actului UE, conform observațiilor din Declarația de compatibilitate, clauza de armonizare a proiectului de Lege va fi expusă în următoarea redacție:

Prezenta Lege transpune Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 106 din 17 aprilie 2001, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.

În ceea ce privește versiunea actuală a proiectului național, constatăm că urmare a procedurii de avizare, acesta a suferit mai multe modificări de ordin tehnic și redacțional care, însă, nu afectează gradul de compatibilitate cu Directiva 2001/18/CE constatată inițial. Prin urmare, comunicăm lipsa unor observații sau obiecții suplimentare

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Anton CEBOTARI, consultant principal

Tel: 022-250-369, 069160454

Email: anton.cebotari@gov.md

CEBOTARI

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr. 588-14/7 din 03.08.2020
La nr. 18-23-6059 din 13.07.2020

**Domnului dr. Ion PERJU,
Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului**
Copie:
**Domnului Roman CAZAN,
Secretarul general adjunct
al Guvernului**

**Stimate domnule Ministru,
Stimate domnule Secretar general adjunct al Guvernului,**

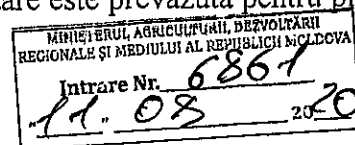
Academia de Științe a Moldovei, în conformitate cu scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-23-6059 din 13.07.2020, privind avizarea proiectului de hotărâre *pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020)*, intervine cu următoarele propuneri și recomandări:

1. Necesită completare Art. 4. **Noțiuni principale** cu noțiunea **“Zonă de securitate genetică – teritoriu în limitele căruia se interzic orice activități de utilizare a organismelor modificate genetic”**.

2. Prevederile punctului (3) ale art. 5. contravin Directivei (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de modificare a Directivei 2001/18/CE în ceea ce privește restricționarea sau interzicerea cultivării organismelor modificate genetic. Formularea propusă este confuză și vine în opoziție cu scopul proiectului Legii de restricționare a cultivării. În acest sens este necesară redactarea pct. 3 în următoarea redacție **“Cultivarea plantelor superioare modificate genetic este interzisă cu excepție în scopuri de cercetare științifică realizată în condiții de izolare care să excludă posibilitatea de polenizare cu specii înrudite”**.

3. Incorectitudini în competențele ANSA specificate în art.9 al prezentului proiect de lege, care constau în implementarea politicii statului în domeniul de reglementare și control, inclusiv a OMG, dar nu eliberare a autorizației de plasare pe piață. Autoritatea competentă de emitere a autorizației plasării pe piață este Agenția de Mediu.

4. Redactarea pct. (1) a art. 19. **Procedura standard de notificare și autorizare**. Conform prevederilor pct. (1) procedura standard de notificare și autorizare este prevăzută pentru plasarea

pe piață a unui organism modificat genetic sau o unei combinații de organisme. Pentru concordarea Legii la prerogativele actelor legislative ale Comisiei Europene, Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) este important a prevedea și respectiv a redacta pct. (1) cu următoarea completare *”procedura de notificare și autorizare pentru plasarea organismelor modificate genetic aprobate pentru utilizare de Uniunea Europeană”*.

5. Redactarea art. 27 în următoarea formulare *”Etichetarea precizează clar prezența unui organism modificat genetic”*. Textul *„acest produs conține organisme modificate genetic” este obligatoriu atât pe etichetă, cât și în documentele de însoțire*”, informație necesară inclusiv pentru consumator.

6. Proiectul de lege este imperativ în contextul racordării legislației naționale la actele legislative ale Uniunii Europene, este important prin scopul general și obiectivele trasate de protejare a sănătății umane și a mediului ca urmare a diseminării deliberate în mediu, introducerii pe piață a organismelor modificate genetic.

Academia de Științe a Moldovei, după operarea modificărilor și completărilor propuse de cercetătorii din domeniul geneticii și ameliorării plantelor din cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, avizează pozitiv proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic (număr unic 515/MADRM/2020)*.

Vicepreședinte, academician

 Boris GAINA

Ex.: dr. Larisa Andronic
tel.: 022 66 04 09
mob. 069994288
dr. Gheorghe Tudorache
tel.: 022 21 05 02
mob. 067758110

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD-2001, Chișinău,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

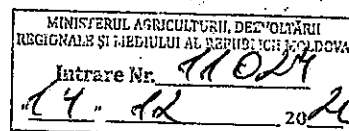
Nr. 854-14/7 din 04.12.2020
La nr. 15-06-5250 din 17.11.2020

**Domnului dr. Ion PERJU,
Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului**

Stimate domnule Ministru,

Academia de Științe a Moldovei a examinat *repetat proiectul definitivat al Legii privind organismele modificate genetic* și îl susține cu condiția operării modificărilor și completărilor propuse de savanții din domeniu:

1. **Capitol I, art. 1, alin. (1)** se modifică după cum urmează: *“Prezenta lege stabilește cadrul legislativ și instituțional necesar desfășurării activităților de obținere, testare, utilizare, comercializare și operațiunilor de import/export a organismelor modificate genetic, cu respectarea principiului precauției, în scopul asigurării protecției sănătății umane și a mediului, ținându-se cont de interesele social-economice ale populației și țării”*.
2. **Capitol I, art. 3.** se modifică după cum urmează: *“Principiul precauției, conform căruia diseminarea intenționată a organismelor modificate genetic în mediu și plasarea pe piață a produselor care constau din/sau conțin organisme modificate genetic sunt permise doar în cazul când nu există nici o acțiune directă sau indirectă, imediată sau pe termen lung care să provoace efecte adverse cumulative asupra sănătății umane și mediului, fapt constatat în rezultatul evaluării riscului într-o manieră transparentă, pe baza metodelor științifice fiabile și a datelor științifice și tehnice disponibile”*.
- **Capitol I, art. 4.: Se propune:** *În sensul prezentei legi, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:*
clauză de salvagardare - ....
- **Capitol I, art. 4.: Se propune:** *În sensul prezentei legi, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:*
codul unic de identificare - o combinație de cifre și/sau litere, care permite identificarea unui organism modificat genetic pe baza evenimentului de transformare genetică și care asigură accesul la informațiile specifice referitoare la acesta;
- **Capitol I, art. 4.: Se propune:** *În sensul prezentei legi, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:*
modificare genetică/transformare genetică – modificări în structura genetică ereditară a unui organism prin utilizarea tehnicilor specificate în Anexa nr. 1 Partea I;
- **Capitol I, art. 4.: Se propune:** *În sensul prezentei legi, noțiunile de bază utilizate au*

următoarele semnificații:

organism modificat genetic – orice organism, cu excepția celui uman, al cărui material genetic a fost modificat printr-o modalitate diferită de cea a încrucișării și/sau recombinării naturale.

- **Capitol I, art. 4.: Se propune: În sensul prezentei legi, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:**

produs – orice produs care constă din/contine un organism modificat genetic sau o combinație de organisme modificate genetic și care este introdus pe piață.

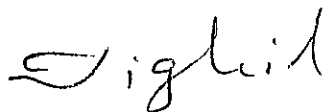
3. Articolul 5. Obligații generale

În conformitate cu principiul precauției, pentru evitarea efectelor adverse asupra sănătății umane și mediului, este interzisă diseminarea deliberată în mediu a unui organism modificat genetic, inclusiv în scop de cercetare-dezvoltare sau în orice alte scopuri decât plasarea pe piață, fără autorizație, emisă de Agenția de Mediu, în conformitate cu prevederile Capitolului III.

4. Articolul 12. Obligațiile notificatorului

În baza prezentei legi, notificatorul care desfășoară activități de diseminare deliberată în mediu și/sau plasare pe piață, import, export, tranzit, depozitare, manipulare, transport ale unui organism modificat genetic sau ale unei combinații de organisme modificate genetic propriu-zis sau componentă/e a/ale unui produs, trebuie să ia măsuri pentru ca activitățile desfășurate să nu producă efecte adverse asupra sănătății umane și mediului și este obligat...

Președinte, academician

 Ion TIGHINEANU

"Eco-TIRAS"
International
Association of River
Keepers

A.O. Asociația
Internațională
a Păstrătorilor Râului
"Eco-TIRAS"

Post and office address: Str. Teatrală 11A, Chișinău MD 2012, Moldova
Tel. /Fax: (+373-22) 225615, E-mail: ecotiras@mail.ru
http://www.eco-tiras.org Fiscal Code: 1012620005971

26/07/2020

Dl Maxim Popov, Secretar de Stat
Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Stimate Dle Secretar de Stat,

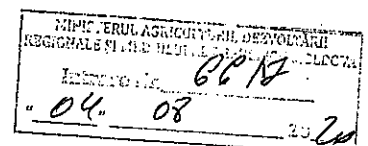
Vă trimitem propunerile ONG Eco-TIRAS pentru îmbunătățirea proiectului de lege privind organismele modificate genetic.

1. În Preambulă, după sintagma "(Aarhus, 1998)" se adaugă o sintagma „... , cu amendamentul din Almaty (2005).” Amendamentul este ratificat de UE și RM.
2. În Art. 2(3) o sintagmă "tratatelor internaționale" trebuie se aplica in variantul singular sau plural în ambele cazuri.
3. Poată în Art. 2(2, b) trebuie să fie "tranzutul" în loc de "transport"?
4. În art. 3, sintagma "*principiul transparenței față de consumatori, prin asigurarea disponibilității publice a informațiilor privind potențialele riscuri generate de utilizarea organismelor modificate genetic*" trebuie să fie prelungită cu sintagma "... și situația reală privind răspândirea OMG în țara".

În Art. 4 trebuie să fie reflectată noțiunea coexistenței, dar mai departe asigurarea coexistenței trebuie să fie obligațiunea a unor autorități competente, credem că Agenției de Mediu (Art. 8 - trebuie să fie adăugat un aliniat). Iată cum este reflectată în legislația României (ordonanța guvernului din 2007): *Articolul 45*

Autoritățile publice centrale pentru siguranța alimentelor, agricultură, protecția consumatorilor și fiecare operator din domeniu iau măsuri, potrivit competențelor lor, pentru a evita prezența accidentală a organismelor modificate genetic în alte produse, conform prevederilor legislației comunitare și naționale în vigoare, precum și pe baza legislației și ghidurilor privind coexistența culturilor convenționale, modificate genetic și ecologice.

5. Art. 9 - trebuie punctul adăugat: ANSA trebuie să fie responsabilă și pentru informarea publicului privind situația în țara privind OMG în mediu și pe piața și produsele din OMG pe piața. Ceva similar în Art. 10 (c) și Art. 13 (concretizarea, menționând coexistența).

6. Art. 11 - c) - se adaugă sintagma „, cu scopul neadmiterii importului sau tranzitului ilegal a OMG.”

7. În Art. 14 (1) sunt menționate numai persoane juridice. Gospodărie țărăneasă nu este o persoană juridică, ca și persoanele fizice. Cum cu asta? Poată excludem „juridice”? Sau se substituie prin vorba „operator”.

8. Deoarece în Amendamentul Almaty (2005) este vorba despre participarea publicului, și nu „consultarea”, și vor fi facute schimbări corespunzătoare în conținutul articolului. Propunem, că Art. 15 va fi numit „Asigurarea participării publicului”. În Art. 15 nu este clar, când se începe perioada de consultare/participare a publicului, deoarece dintre primirea notificării și trimiterii lor către Comisia există o perioadă de timp și nimeni nu sunt responsabili pentru această pierdere de timp.

9. În Art. 17, în sfârșit, trebuie să fie prevăzută publicarea obligatoriu al rapoartelor parvenite pe situl Agenției de Mediu. Tot odată, nu este clar, ce va fi cu pagina curentă a web-ului www.biosafety.md

10. În Art. 19 (2) sintagma „Produsele alimentare și furajele modificate genetic procesate nu cad sub incidența prevederilor cap.IV ale prezentei legi.” Trebuie să fie substituită cu sintagma „Produsele alimentare și furajele modificate genetic procesate cad sub incidența prevederilor cap. X? ale prezentei legi.”.

11. Art. 19 (5) g) trebuie să fie țara de export, deoarece RM este țara de import.

12. Art. 19 (9) „consultarea” se substituie cu „asigurarea participării ...”

13. Art. 23. Propunem schimbările similare cu p. 8 al avizului curent.

14. Art. 27(3) trebuie să fie stabilit clar, că 0.9% de protein și/sau ADN morificat din tot protein și/sau ADN al produsului.

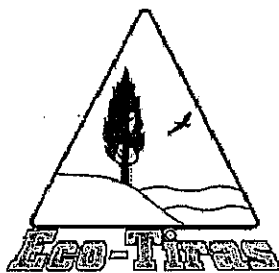
15. Art. 27() trebuie Introdusă norma privind etichetarea, că înscrisura despre conținutul OMG nu pot fi mai mic decât 10% al etichetei.

16. Art. 29 (2) trebuie să fie o referința clară la regulile trasabilității produselor și organismelor modificate genetic, care pot fi aprobate de guvern. Aceiași lucru trebuie să fie prevăzută pentru asigurarea coexistenței. Poată se face o referința în Art. 34 și 35 (nerespectarea regulilor coexistenței, care a produs OMG poluarea plantelor convenționale).

Cu respect,

Ilia Trombițki
Director ONG Eco-TIRAS
Dr. În Biologie
069121726
llyatrom @ mail.ru

"Eco-TIRAS"
International
Association of River
Keepers

A.O. Asociația
Internațională a
Păstrătorilor Râului
"Eco-TIRAS"

Post and office address: Str. Teatrală 11A, Chișinău MD 2012, Moldova
Tel. /Fax: (+373-22) 225615, E-mail: ecotiras@mail.ru
<http://www.eco-tiras.org> Fiscal Code: 1012620005971

04/12/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
D-lui Ministru, Ion PERJU

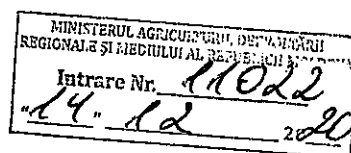
La nr. 15-06/5250 din 17.11.2020
Re: Proiectul Legii OMG

Stimate Dle Ministru,

Prin prezenta atragem atenție asupra faptului, că în ultima variantă a proiectului Legii OMG, în mare măsură, nu s-a ținut cont de propunerile mele, trimise prin scrisoarea din 26.07.2020, inclusiv necesitatea în preambul al referințelor la amendamentul Almaty (2005) la Convenția Aarhus și, mai târziu, pe text - utilizarea termenilor "participarea" în loc de "consultarea", la care RM deja are restanțe, ignorarea necesității implementării principiului „coexistenței culturilor convenționale și cele modificate și ecologice sau organice”, ceea ce este cheia pentru asigurarea securității biologice. Tot odată, în proiectul legii nu este stabilit un procentaj concret pentru conținutul maximal pentru etichetare obligatorie a OMG, în cazul semințelor, ce trebuie să fie mult mai jos decât pentru produse, luând în vedere consecințele potențiale.

În acest sens propun ca MADRM să ia în considerație nu numai textul Directivei UE, dar și necesitățile RM, care deja la 50% este poluată (porumb și soia) de OMG.

Vreau să vă reamintiți, cum a fost aprobată Legea privind biosecuritatea din 2001. În martie 2001 Ministerul prin Guvernul RM a propus proiectul de

lege deja învechit moral pentru moment, deoarece a apărut o directiva UE, la care textul respectiv nu a fost adoptat. În acest moment ONG Eco-TIRAS a trimis amendamente la Parlamentul RM. Parlamentul a ignorat propunerile pe 5 pagini și a adoptat legea. Eco-TIRAS a trimis amendamentele respective, cu argumentarea relevantă și către Președintele RM. Președintele a acceptat argumentările noastre și n-a promulgat legea, astfel, fiind reînțoarsă în Parlament pentru a se ține cont de propunerile noastre. În rezultat, Parlamentul a revotat legea cu amendamentele noastre, ce armonizau cu textul din Directiva UE, care este în vigoare și acum.

Atragem atenția Domniei Voastre, că vom merge pe aceeași cale, dacă nu vom fi auziți.

Tot odată, atragem atenție și asupra faptului, că autorul legii curente este MADRM, dar Centrul de Armonizare a Legislației are funcție consultativă, iată de ce puteți însista la amendamentele necesare pentru ridicarea eficienței legii.

Cu respect,

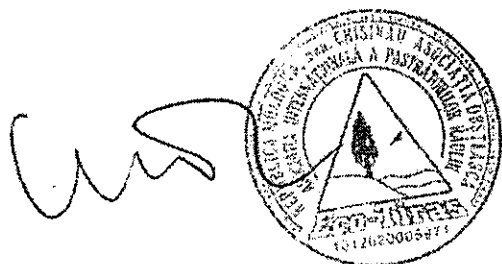
Ilia Trombițki,
director executiv,
Doctor în biologie
Membrul Comisiei Naționale a biosecurității
ilyatrom@mail.ru
069121726

lege deja învechit moral pentru moment, deoarece a apărut o directiva UE, la care textul respectiv nu a fost adoptat. În acest moment ONG Eco-TIRAS a trimis amendamente la Parlamentul RM. Parlamentul a ignorat propunerile pe 5 pagini și a adoptat legea. Eco-TIRAS a trimis amendamentele respective, cu argumentarea relevantă și către Președintele RM. Președintele a acceptat argumentările noastre și n-a promulgat legea, astfel, fiind reînvoarsă în Parlament pentru a se ține cont de propunerile noastre. În rezultat, Parlamentul a revotat legea cu amendamentele noastre, ce armonizau cu textul din Directiva UE, care este în vigoare și acum.

Atragem atenția Domniei Voastre, că vom merge pe aceeași cale, dacă nu vom fi auziți.

Tot odată, atragem atenție și asupra faptului, că autorul legii curente este MADRM, dar Centrul de Armonizare a Legislației are funcție consultativă, iată de ce puteți insista la amendamentele necesare pentru ridicarea eficienței legii.

Cu respect,

A handwritten signature in black ink is positioned to the left of a circular official stamp. The stamp features a central emblem of a triangle with a tree and a sun, surrounded by text in Romanian: 'CENTRUL DE ARMONIZARE A PASTRĂRII BIODIVERSITĂȚII' and 'Eco-TIRAS'. At the bottom of the stamp, the identification number '1012020005977' is visible.

Ilia Trombițki,
director executiv,
Doctor în biologie
Membrul Comisiei Naționale a biosecurității
ilyatrom@mail.ru
069121726

Zimbra

veronica.josu@madrn.gov.md

Fwd: proiect lege OMG

De la : Diana Levcenco
<diana.levcenco@gov.md>

Ma, 04 Aug, 2020 15:20

2 fișiere atașate

Subiect : Fwd: proiect lege OMG

Către : Veronica Josu
<veronica.josu@madrn.gov.md>

Stimată Dna Josu V.,

Urmare celor agreate cu DVS pe marginea consultării proiectul Legii privind organismele modificate genetic, elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, comunicăm următoarele:

La data de 20 iulie current, Secretariatul Consiliului Economic a remis proiectul legii, în redacția susținută în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 14 iulie 2020, către membrii Consiliului Economic, solicitând expunerea de propuneri și comentarii pe marginea proiectului menționat supra, pînă pe data de 25 iulie curent.

În acest context, găsiți Vă rog mai jos comentariile și recomandările pe marginea proiectului expuse de Asociația Businessului European, Camera de Comerț Americană din Moldova, Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Asociația Investitorilor Străini.

- **Asociația Businessului European (EBA):** Comunică lipsa de obiecții și propuneri la proiectul dat. Totodată, comunicăm despre intenția EBA Moldova de a organiza sedinta Comitetului Sectorial EBA pe Agricultură și Mediul Inconjurător, in cadrul căreia vom ruga MADRM să prezinte scopul și obiectivul proiectului de lege privind organismele modificate genetic și proiectul de lege privind producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor ecologice. La sedinta data vom invita si ConsEcon.
- **Camera de Comerț Americană din Moldova (AMCHAM):** La această etapă, nu avem comentarii la proiectul Legii privind organismele modificate genetic.
- **Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate:** Proiectul de Lege privind organismele modificate genetic a fost examinat de membrii Asociației Naționale a producătorilor de lapte și produse lactate. Opinia sectorului a fost expusă și în cadrul grupului de lucru AIR din 14 iulie 2020. Proiectul a fost avizat pozitiv cu mențiune: Sinteza elaborată de către expertul SEIR a fost foarte bine structurată. Diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (OMG) pentru producerea de alimente și furaje, rămâne a fi un risc major, precum și plasarea pe piață a (OMG), mai ales, în contextul lipsei metodologiei de evaluarea riscurilor, capacității autorității de control, controlul fizic al produselor cu componenta OMG alimentare, furaje și de uz farmaceutic!
- **Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova. (CCI):** Comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea proiectului.
- **Asociația Investitorilor Străini (FIA):** Comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea proiectului.

Cu stimă, Diana

OT: "Diana Levcenco" <diana.levcenco@gov.md>

KOMY: "Veronica Josu" <veronica.josu@madrn.gov.md>